

Plan

Gullspångs kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Beslutad av: Barn-, utbildning- och kulturnämnden

Datum och paragraf: 2025-12-11, § 185

Dokumentansvarig: Skol- och kulturchef

Gäller från: 2026-01-01

Diarienummer: BUK 2025-67

**GULLSPÅNGS
KOMMUN**

Innehåll

Inledning.....	3
Övergripande mål i kommunen vision 2035	3
Verksamheter som omfattas av planen.....	3
Lagrum	3
Ansvariga för planen	4
Huvudmannens och verksamhetens ansvar att vidta åtgärder.....	5
Förankring av plan mot diskriminering och kränkande behandling	5
Till vem kan elever och vårdnadshavare vända sig.....	5
Organisation för trygghetsskapande arbete	6
Trygg miljö på enheterna	6
Främjande och förebyggande arbete	6
Tecken på att en elev kan vara utsatt för kränkningar.....	7
Definitioner av begrepp.....	7
Centrala begrepp	7
Utvärdering av 2025 års arbete	8
Redovisning och statistik över verksamhetsövergripande åtgärder	8
Närvaro.....	8
Ärenden kränkande behandling.....	9
Utvärdering plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	10
Mål 1: Vara en närvarande vuxen – utveckla strategier för personalen att utveckla relationsskapandet till barn/elever.....	10
Mål 2: En samsyn och förståelse om att följandet av gemensamma regler i förskolan/klassrummet skapar ordning vilket genererar trygghet och studiero för barnen/eleverna	10
Mål 3: Ge barn/elever strategier/verktyg för socialt samspel och konflikthantering.....	11
Målarbete och Åtgärder för läsåret 2026.....	11
Planen gäller.....	11
Bilaga 1 – Trygghetstrappa.....	12
Bilaga 2 – Rutiner	14
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av annan elev/andra elever.....	14
Bilaga 3 – Statistik kränkingsärenden.....	15

Inledning

Barn-, utbildning- och kulturnämnden har en gemensam plan mot diskriminering och kränkande behandling som vi kallar *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*. Barnkonventionen (FN, 1989) Skollag (2010:800), läroplan (Lpfö18 och Lgr22) och Diskrimineringslag (2008:567) reglerar arbetet i denna plan.

I planen mot diskriminering och kränkande behandling synliggörs och beskrivs det systematiska, långsiktiga, förebyggande och målinriktade arbetet. Planen syftar till att klargöra begrepp samt beskriva hur enheternas åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling ska bedrivas systematiskt under året.

Likabehandlingsarbetet och det förebyggande arbetet mot kränkande behandling ska genomsyra hela förskolans, skolans och lärcentrums verksamhet. Arbetet ska synliggöras i arbetssätt, regler och rutiner. Alla barn, elever, medarbetare och vårdnadshavare ska känna sig delaktiga i likabehandlingsarbetet och arbetet mot kränkande behandling.

Inom skolverksamheten i Gullspångs kommun finns en stor tilltro och höga förväntningar på att all personal, barn och elever vill väl och gör sitt bästa för att skapa en trygg och lärorik förskole/skoldag. Alla hjälps åt och bidrar till ett gott arbetsklimat genom att behandla alla andra människor med respekt.

Varje enhet ska ta fram hur man avser att arbeta främjande och förebyggande på respektive enhet. Det främjande och förebyggande arbetet pågår under hela läsåret. Arbetet följs upp i det systematiska kvalitetsarbetet.

Övergripande mål i kommunen vision 2035

Vision: *Kärnverksamheten, med en kvalitativ förskola, skola och Lärcentrum att vara stolta över, är stommen i ett robust och tryggt samhälle.*

Vår vision samt övergripande mål är att skapa förutsättningar för att alla elever ska ges möjlighet att nå sin fulla potential. För att nå detta övergripande mål, behöver eleverna uppleva trivsel och trygghet i en lärande miljö där alla känner sig sedda, respekterade och inkluderade.

Deklaration: *Trygg och säker kommun dygnets alla timmar*

Verksamheter som omfattas av planen

Förskola, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem, lärcentrum, bibliotek och fritidsgård är verksamheter som omfattas av planen.

Lagrum

Skollagen 1 kap 5§

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Skollagen 6 kap 1§

Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Skollagen 6 a kap. Säkerhetsarbete i brottsförebyggande syfte

Från 1 juli 2025 gäller ett nytt kapitel i skollagen som stärker skolans ansvar för trygghet och säkerhet. Varje enhet ska ha en beredskapsplan för allvarliga våldssituationer och arbeta löpande med säkerhet. Skolan ska hindra obehöriga från att komma in, rektor ska polisanmäla misstänkta brott och får besluta om väskundersökning vid befogad misstanke. Åtgärderna ska alltid vara proportionerliga och dokumenteras. Syftet är att förebygga brott och skapa en trygg miljö för elever och personal.

Diskrimineringslag SFS 2008:567 1 kap 1§

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Läroplanen -2022

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.

Läroplanen för förskolan – 2018 reviderad 2025

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas (Lpfö18, 2025, s.4).

Läroplanen för Komvux

Vuxenutbildningen ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Ingen ska inom vuxenutbildningen utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Ansvariga för planen

Ansvariga för att den verksamhetsövergripande planen årligen utvärderas och att ny plan tas fram är barn- och elevhälsochef tillsammans med verksamhetschef. Barn-, utbildning- och kulturnämnden antar ny plan i december varje år.

Rektor/enhetschef på vardera enheten är ansvarig för att planen utvärderas och att det årligen upprättas en ny konkret, förebyggande och främjande åtgärdsplan, att den görs känd på verksamhetsnivå samt att det finns en etablerad och fungerande organisation som arbetar med frågan på respektive enhet.

Huvudmannens och verksamhetens ansvar att vidta åtgärder

Huvudmannen ska se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling/diskriminering och för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever i verksamheten. Huvudmannen är skyldig att utreda och vidta åtgärder när någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller elev i verksamheten blir/blivit utsatt för kränkande behandling/diskriminering. Rektor tillsammans med berörd personal ska delge huvudmannen nödvändiga uppgifter för att huvudman ska kunna fullgöra sitt ansvar. Huvudmannen ansvarar för att anställda är informerade om de skyldigheter de har enligt lagar och författningar i tjänsten eller när de utför uppdrag åt huvudmannen.

Rektor/enhetschef ansvarar för att genomförda utredningar vid misstanke om att kränkning skett, vilket ska dokumenteras enligt dokumenthanteringsplan och delge huvudman.

Om personal misstänks för att ha kränkt eller diskriminerat något barn/elev bör utredning ske i samråd med personalavdelningen.

Förankring av plan mot diskriminering och kränkande behandling

Planen förankras (vilket krävs enligt proposition 2005/06:38) genom att barn, elever och personal är delaktiga i utvärdering, analys och uppföljning av planen. Planen finns tillgänglig på hemsida och intranät. All personal ska alltid vara väl informerad om denna plan. Planen ingår i alla nyanställdas introduktion samt ska vara en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Vårdnadshavare delges information om planen via kommunens hemsida samt vid föräldramöten.

Kommunens hemsida www.gullspang.se

Till vem kan elever och vårdnadshavare vända sig

Om en elev känner sig utsatt eller om en vårdnadshavare befarar att ens barn är utsatt, vänder sig barn/elev/vårdnadshavare **i första hand till ansvarspedagog/klasslärare/mentor, fritidspersonal eller rektor.**

Organisation för trygghetsskapande arbete

Denna plan är ett övergripande dokument inom barn-, utbildning- och kulturverksamheten. Varje enhet inom verksamheten förväntas följa huvudmannens plan där både barn, elever, vårdnadshavare och skolpersonal görs delaktiga vid utformningen. Delaktighet och samarbete är viktiga faktorer för att framgångsrikt kunna främja likabehandling samt förebygga och motverka kränkande behandling.

Varje enhet ska ha en organisation för det förebyggande, främjande och åtgärdande arbetet med syfte att främja trygghet och motverka kränkande behandling på enheten.

Trygg miljö på enheterna

Huvudmannen har det övergripande ansvaret för att alla enheter inom verksamheten erbjuder en trygg och säker miljö för barn, elever och personal. Detta ansvar omfattar både förebyggande arbete och åtgärder vid incidenter, i enlighet med skollagen och den nya skolsäkerhetslagen.

Alla enheter ska vara drogfria. Drog- eller alkoholpåverkad individ är ej välkommen i verksamheten.

Samtliga produkter som innehåller narkotikaklassade ämnen eller nikotin är förbjudna inom barn-, utbildning- och kulturverksamhetens alla enheter och gäller för alla som vistas i våra verksamheter. Vid misstanke om droger i skolornas lokaler kan genomsökning med narkotikahund göras (Handlingsplan fri från tobak, alkohol och droger dnr BUK 2023–117).

Det råder förbud mot att spela in, filma eller fotografera varandra inom alla verksamheter, undantag kan förekomma vid utbildningssyfte och vid vissa undervisningstillfällen.

Säkerhetsarbetet sker löpande på enheterna och rutiner för detta finns dokumenterade i rutiner mot hot och våld samt kommunens krisplan.

Rektorn och av rektorn utsedda personer har möjlighet att undersöka väskor och andra föremål som elever har med sig till skolan eller till en skolaktivitet. En undersökning behöver vara befogad för att begränsa risken för ordningsstörningar, kränkningar eller brott eller för att upprätthålla säkerheten. Genomsökning av väskor och föremål sker vid befogad misstanke om hot mot säkerheten, i enlighet med skolsäkerhetslagen. Beslut om genomsökning ska dokumenteras och stå i proportion till syftet.

Främjande och förebyggande arbete

Varje enhet förväntas att löpande arbeta förebyggande och främjande för att motverka kränkningar och diskriminering. Arbetet planeras utifrån verksamhetens egen målgrupp, ålder och mognad. Nedanstående är exempel på hur verksamheten kan arbeta:

- Med olika värdegrundsmaterial
- Närvarande pedagoger
- Samarbetsövningar samt samhörighetslekar
- Lärande samtal med elever och pedagoger
- Uppmuntra goda beteenden, positiv förstärkning

- Gemensamt förhållningssätt hos pedagoger
- Pedagogiska reflektioner
- Normkritiska aktiviteter och samtal för att motverka t ex könsnormer
- Fasta placeringar och startblock på alla lektioner så elever känner igen sig
- Temadagar
- En vecka fri från våld
- Fritidspersonal i korridorer och ute på skolgården, rastaktiviteter
- Trygghetsteam

Tecken på att en elev kan vara utsatt för kränkningar

Det kan finnas vissa tecken att vara uppmärksam på hos en elev som utsätts för kränkningar. Särskilt om flera av dessa tecken visar sig regelbundet.

- nedstämdhet
- ensamhet
- ovilja att berätta
- huvudvärk
- magont
- sömnproblem
- ovilja att gå till skolan

Definitioner av begrepp

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering kränker ett barns eller en elevs värdighet enligt diskrimineringslagen (2008:567).

En förenklad beskrivning av **diskriminering** enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Utgångspunkten vid indirekt diskriminering är, till skillnad från vid direkt diskriminering, hur tillämpning av vissa kriterier och bestämmelser kan missgynna olika människor. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

Centrala begrepp

Diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är centrala begrepp i diskrimineringslagen och i skollagen. Rättigheten till likabehandling är en mänsklig rättighet och betyder att alla elever ska behandlas på lika villkor i jämförelse med sina skolkamrater.

Att alla behandlas lika oavsett vem du är men också att alla ska få anpassningar som passar just dem och ett bemötande utifrån sina behov. Det är även en mänsklig rättighet att vistas i skolan utan att utsättas för kränkande behandling.

Trakasserier är ett agerande som kränker elevens/barnets värdighet utifrån diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier är när kränkningen har en sexuell karaktär. Det är personen som blivit utsatt som avgör vad som är kränkande.

Kränkande behandling är ett agerande som kränker en elevs/barns värdighet men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Kränkande behandling kan vara:

- Fysisk, som i tex, knuffar, sparkar, slag och fasthållning
- Verbal, som i tex förolämpningar, öknamn, könsord, svordomar och hot
- Psykosocial, som i tex miner, gester, suckar, blickar, ryktesspridning och utfrysning
- I text eller bildform, som i tex sms, mms, mail, sociala medier, lappar, brev, klotter

Kränkningar som utförs upprepade gånger under en längre tid kallas mobbning.

Diskriminering utgörs av följande diskrimineringsgrunder:

- Kön
- Könsidentitet eller könsöverskridande uttryck
- Sexuell läggning
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Ålder

Kränkning kan ske vid flera olika tillfällen, såväl psykiskt, fysiskt och i kommunikation på olika sociala medier.

Utvärdering av 2025 års arbete

Redovisning och statistik över verksamhetsövergripande åtgärder

Planen är ett viktigt och levande verktyg i verksamheten och ska visa vad som genomförts under föregående år, en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling samt en redogörelse för vilka åtgärder som ska genomföras under det kommande året.

Barn-, utbildnings- och kulturverksamheten har under året riktat in sig på området hälsofrämjande lärmiljö för att nå trygghet och studiero.

Verksamheten på förskolor och grundskolor har även utvärderat målen i planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Hälsofrämjande lärmiljö syftar till att alla barn, elever, lärare och andra verksamma i organisationen ska må bra, kunna lära och utvecklas. (Skolverkets framgångsfaktorer) I detta ingår att ha väl fungerande rutiner och arbetssätt för att förebygga, upptäcka och motverka långvarig frånvaro.

Närvaro

Barn-, utbildnings- och kulturnämnden antog närvaroplan för förskola och skola. Närvarorutin utarbetades. Verksamheten har följt denna rutin sedan februari 2024. I rutinen ingår att mäta statistik på frånvaro på enskilda elever och öppna utredning vid oroande frånvaro.

Utredningens första steg är att mentor ställer frågor till elev och vårdnadshavare.

Genom att fokusera på frånvaro har personalen blivit mer uppmärksammade på eleverna och det arbetas aktivt med främjande aktiviteter för att få ner den oroande frånvaron. I rapporteringen under hösten 2024 om frånvaro till nämnd kan man se att högstadiet har uppmärksammat 29 elever för oroande frånvaro. Under vårterminen 2025 uppmärksammades 16 elever med oroande frånvaro. Höstterminen 2025 är det fortfarande 16 elever, men fördelningen över årskurserna har ändrats. I årskurs 7 och 8 har färre elever oroande frånvaro medan det ökat för årskurs 9.

På de båda F-6 skolorna så uppmärksammas färre elever. Under vårterminen 2025 var det cirka 8 elever som hade upprepad frånvaro över längre tid. Höstterminen 2025 har den siffran minskat till 6 elever.

Förskolan har använt sig av närvarorutinen genom att ringa upp vårdnadshavare vid oanmäld frånvaro. Närvaron på förskolorna är över 80 % av den tid som vårdnadshavare har rapporterat in att barnen ska vara på förskolan.

Ärenden kränkande behandling

HT 25 har det kommit in 87 ärenden om kränkande behandling varav 13 på Regnbågsskolan, 18 på F-6 och 56 7-9.

Samma tid HT 24 var det 68 ärenden varav 10 på Regnbågsskolan, 28 på F-6 och 30 på 7-9.

De båda F-6 skolorna har arbetat aktivt under föregående läsår med arbetet runt studiero och kränkande beteende både med elever och personal. Gullstensskolan F-6 menar att de bytt fokus från att ”släcka bränder” till att arbeta utvecklande med systematik.

Regnbågsskolan har fokuserat på trygg lärmiljö där man försöker hitta den subtila integrationen mellan eleverna som inte syns i kränkingsstatistiken.

Gullstensskolan 7-9 har fokuserat på lärmiljön med kartläggning av det som personalen behöver jobba med i lärmiljön. De har tryggt upp i korridoren och på raster med fler vuxna närvarande. Högstadiet har även börjat dokumentera kränkningar på ett systematiskt sätt vilket är en av förklaringarna på den högre statistiken.

Slutsats av statistikredovisningen:

Utifrån utvärderingen kan vi konstatera att enheterna har stärkt sitt arbete med närvaro och främjande insatser. Införandet av närvarorutiner har ökat medvetenheten kring problematisk skolfrånvaro. På F-6-nivån har antalet elever med oroande frånvaro minskat, medan siffran är stabil på högstadiet, med en tydlig koncentration i årskurs 9. Förskolan uppvisar hög närvaro, vilket indikerar välfungerande rutiner.

Arbetet har utvecklats från reaktiva insatser till ett mer systematiskt och förebyggande arbetsätt.

Kränkingsstatistiken visar en ökning på högstadiet, vilket främst kan kopplas till att skolan reagerar på kränkningar, förbättrad dokumentation och tydligare rutiner. F-6-skolorna har

minskat sina ärenden något, men analysen visar att trygghetsarbetet fortsatt behöver prioriteras på alla enheter.

Sammanfattningsvis har fokus på välbefinnande, studiero och närvaro gett positiva effekter, men fortsatt utveckling krävs för att säkerställa en trygg och inkluderande lärmiljö för alla barn och elever.

Utvärdering plan mot diskriminering och kränkande behandling

Enheterna har under höstterminen 2025 utvärderat planen på respektive enhet. Det har varit något olika tillvägagångssätt men en analys av resultatet har framkommit från varje enhet. Alla resultat och analyser är nedan sammanställda i en helhetsbild från verksamheterna och från dialogmötet tillsammans med barn-, utbildnings- och kulturnämnden, ledningsgruppen och förstelärare.

Alla var överens om att ha kvar samma mål till 2026. Målen har endast omformulerats.

Mål 1: Vara en närvarande vuxen – utveckla strategier för personalen att utveckla relationsskapandet till barn/elever

Utvärderingen av det målet att vara en närvarande vuxen visar att det finns en stark vilja hos personalen att arbeta relationsskapande och vara närvarande vuxna. Samtidigt saknas gemensamma verktyg och en enhetlig förståelse för varför relationsskapande är viktigt och vilken typ av relationer vi strävar efter. Flera enheter lyfter fram styrkan i att många vuxna finns runt barnen och att samarbete mellan personal är avgörande i alla miljöer.

Skillnader framträder mellan verksamheterna: i förskolan bidrar utemiljön till färre konflikter, medan raster och utemiljö i skolan ofta är konfliktfyllda. Förutsättningarna för konflikthantering varierar, liksom graden av reaktivt arbete ("släcka bränder").

På huvudmannanivå är det tydligt att arbetet behöver vara långsiktigt och genomsyra alla verksamheter. Utbildning i relationsskapande bör erbjudas, gärna vid gemensamma kompetensutvecklingsdagar, för att skapa en gemensam syn och arbetssätt. Dessutom föreslås att målformuleringen justeras till att omfatta relationer mellan elever och inte enbart mellan vuxna och barn.

Mål 2: En samsyn och förståelse om att följandet av gemensamma regler i förskolan/klassrummet skapar ordning vilket genererar trygghet och studiero för barnen/eleverna

Utvärderingen visar att det finns en gemensam förståelse för vikten av gemensamma regler och strukturer för att skapa trygghet och studiero. Personalen betonar att konsekvent efterlevnad av regler är avgörande, men att implementeringen ännu inte är fullt genomförd. Samsynen är särskilt viktig mellan enheter och stadier, men utmaningar uppstår när många aktörer berörs, vilket gör konsekvenshantering svårare.

Det finns en medvetenhet om behovet av rutiner och regler, men arbetet är inte färdigt och har utvecklingspotential. Frågan om regler automatiskt skapar trygghet lyfts som en reflektion, vilket visar att det behövs fortsatt dialog och gemensam förståelse.

På huvudmannanivå är slutsatsen att verksamheterna arbetar utifrån målet och att nämnden kan känna trygghet i detta. Samtidigt är det viktigt att ge verksamheterna möjlighet att fortsätta fokusera på målet och utveckla samsynen kring regler och konsekvenser.

Mål 3: Ge barn/elever strategier/verktyg för socialt samspel och konflikthantering

Utvärderingen tyder på att det finns en tydlig insikt om att barn och elever behöver strategier och verktyg för socialt samspel och konflikthantering. Personalen ser utbildning som en nyckelfaktor – både för att höja den egna kompetensen och för att ge eleverna stöd, särskilt de äldre. Det framhålls att kunskap bör spridas systematiskt i verksamheten och att arbetet behöver vara långsiktigt.

Fokus bör åter riktas mot värdegrund och kapitel 1–2 i läroplanen, då ett starkt kunskapsfokus sedan Lgr11 riskerat att tränga undan arbetet med elevernas mående och sociala utveckling. Ledning och stimulans är centralt för att alla elever ska ges möjlighet att lyckas utifrån sina förutsättningar.

På huvudmannanivå är det viktigt att ställa krav på samsyn, rutiner och kompetensutveckling. Utbildning om barns utveckling och konflikthantering bör prioriteras och genomföras gemensamt för att skapa en enhetlig grund. Arbetet måste vara långsiktigt och integrerat i varje enhets plan, med uppföljning genom exempelvis elevenkäter. Motivation och samsyn inom organisationen är avgörande för att målet ska uppnås.

Målarbete och Åtgärder för läsåret 2026

Mål

1. Utveckla gemensamma strategier för personalen för att utöva ett relationsskapande förhållningssätt till barn/elever
2. En samsyn och förståelse om att följandet av gemensamma regler i förskolan/klassrummet skapar ordning vilket genererar trygghet och studiero för barnen/eleverna.
3. Utveckla gemensamma strategier hos personalen för att stödja barn och elever med socialt samspel och konflikthantering

Åtgärder

1. Ge förutsättningar till enheterna att utbilda sig i relationsskapande förhållningssätt och konflikthantering. Görs genom samarbetet med Karlstads universitet.
2. Ge förutsättningar att utveckla samsyn kring regler och konsekvenserna av att personal inte är konsekventa. Vilket görs inom ramen för utvecklingsarbetet på varje enhet samt på gemensamma kompetensdagar.
3. Ge förutsättningar för att enheterna kan prioritera sitt arbete med trygghet och studiero på lång sikt.

Planen gäller

1 januari 2026 – 31 december 2026

Bilaga 1 – Trygghetstrappa

Trygghetstrappan finns som stöd när kränkning sker eller att ordningsregler inte följs, och för att förtydliga vilka konsekvenser som kan vara möjliga att ta till, vem som är ansvarig, vilken dokumentation som ska ske, och vilket lagstöd konsekvenser har. Alla situationer är unika så denna trygghetstrappa ska ses som ett stöd och behöver inte följas steg för steg. Om det är en allvarlig förseelse som uppkommer en gång hamnar man kanske direkt på steget Åtgärda. Vi vill och försöker arbeta så mycket det bara går i det främjande arbetet men ibland sker saker som behöver andra konsekvenser. Ett förtydligande angående orosanmälan till socialtjänsten, den kan göras redan i det främjande arbetet för socialtjänsten arbetar också främjande men varför den står på steget Anmälan är för att då måste det anmälas.

FRÄMJA	STÖDJA	ÅTGÄRDA	ANMÄLA
Startblock 7 frågorna Anpassningar Relationellt och lågaffektivt bemötande Positiv förstärkning Värdegrundsarbete Rastvärdar/aktiviteter Luftiga scheman Elevdelaktighet Inlämnande av mobiler/störande föremål Samverkan skola vårdnadshavare Gemensamma förväntningar	Gemensamma förväntningar Särskilt stöd/ Åtgärdsprogram Hjälpmedel Begripliga konsekvenser Trygghetsteam (THT) Samverkan skola vårdnadshavare	Samordnad individuell plan (SIP) Barn- och elevhälsan Samverkan skola vårdnadshavare	Orosanmälan till socialtjänsten Polisanmälan
LINDRIGA FÖRSEELSER	UPPREPADE LINDRIGA FÖRSEELSER	RESULTATLÖSA FÖRÄNDRINGS-FÖRSÖK/ GROVA FÖRSEELSER	RESULTATLÖSA FÖRÄNDRINGS-FÖRSÖK/ GROVA FÖRSEELSER
KONSEKVENSS	KONSEKVENSS	KONSEKVENSS	KONSEKVENSS

<p>Kränkningensanmälan i Draft It. Påminnelse att efterfölja regler genom muntlig uppmaning eller tecken</p> <p>-Omhändertagande av föremål</p>	<p>Kränkningensanmälan i Draft It. Uppmaning att lämna klassrummet/platsen då ordningsreglerna inte följs, hänvisning till särskild plats.</p> <p>-Utvisning ur undervisningslokalen -Kvarsittning</p> <p>Undervisande lärare dokumenterar om utvisning skett på avsedd blankett. Blanketten lämnas till mentor samt till admin. Admin skickar blanketten till vårdnadshavare med brev och lämnar en kopia till rektor. Mentor kontaktar vid behov vårdnadshavare och har då ifylld blankett som underlag.</p>	<p>Kränkningensanmälan i Draft It</p> <p>-Skriftlig varning efter utredning</p> <p>Mentor informerar vårdnadshavare och rektor. Rektor kallar till möte med vårdnadshavare och mentor. Rektor utreder ärendet och upprättar handlingsplan som delges vårdnadshavarna på mötet. Skadeståndsskyldig vid skadegörelse</p>	<p>Rektor kallar vårdnadshavare till skolan för information om disciplinär åtgärd.</p> <p>-Tillfällig omplacering -Tillfällig placering utanför den egna skolenheten - Avstängning</p> <p>Elev som blivit avstängd erbjuds kompensation för den undervisning som eleven går miste om på grund av avstängningen i samråd med rektor och mentor. Skadeståndsskyldig vid skadegörelse.</p>
ANSVARIG	ANSVARIG	ANSVARIG	ANSVARIG
All personal	<p>Undervisande lärare, mentor, rektor</p> <p>Trygghetsteam Barn- och elevhälsa</p>	<p>Rektor, Berörd personal, mentor,</p> <p>Trygghetsteam Barn- och elevhälsa</p>	Rektor, mentor, Barn- och elevhälsa
LAGSTÖD	LAGSTÖD	LAGSTÖD	LAGSTÖD
5 kapitlet 4 b-e, 22 §§ skollagen och proposition 2021/22:160	5 kapitlet 6-8 och 24 §§ skollagen samt proposition 2009/10:165	5 kapitlet 9–11 §§ skollagen och proposition 2009/10:165	5 kapitlet 12-16, 21 och 23 §§ samt 29 kapitlet 13 § skollagen. 5 kapitlet 13 och 24 §§ skollagen samt proposition 2021/22:160 10 kapitlet 30-31 §§ och 11 kapitlet 29-30 §§ skollagen samt proposition 2009/10:165 5 kapitlet 14-16 och 24 §§ skollagen samt proposition 2021/22:160 SoL 14 kapitlet 1 §

Bilaga 2 – Rutiner

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av annan elev/andra elever

Steg 1 Skolan identifierar snarast vad som inträffat och samtal med den eller de som utsatts för trakasserier eller kränkande behandling genomförs. Vid samtalet kommer man överens om hur man lämpligen går vidare exempelvis kontakt med föräldrar, kurator, mentor, fritidspersonal, lärare osv samt att fortsätta till steg 2 alternativt steg 3. Samtalen dokumenteras och huvudmannen informeras.

Steg 2 Skolan kallar den/de som anklagats för att utföra trakasserier eller kränkande behandling till enskilda samtal. Vid samtalet ska den anklagade lämna sin version av det inträffade. En överenskommelse ska träffas angående den anklagades fortsatta förhållningssätt i skolan. Vidare ska skolan informera den anklagade om aktuella lagar och föreskrifter samt rättsliga konsekvenser.

Steg 3 Skolan kallar den anklagade, drabbad elev, elevernas föräldrar/vårdnadshavare samt lämplig personal till samtal. Vid medlingssamtal (viktigt att båda parter ställer sig positiva till detta) ska den utsatta eleven och den anklagade eleven få lämna var sin redogörelse för vad som inträffat. Samtalen ska utmynna i överenskommelse om parternas fortsatta förhållningssätt till varandra. Beroende på ärendets karaktär kan exempelvis förändringar i klass och grupp tillhörighet i skolan bli aktuell.

Bilaga 3 – Statistik kränkningsärenden

Under år 2025 har anmälningar om kränkningsärenden minskat något. Tabellen nedan visar antalet anmälda kränkningar över tid på olika enheter. Statistiken är lite missvisande på grund av att man avslutat ärenden ”fel” år. Därför har anmälningarna under 2022 varit lite fler än det som visas.

Enhet	2022	2023	2024	2025
Regnbågsskolan	11	28	39	25
Gullstensskolan F-6	23	59	87	43
Gullstensskolan 7-9	22	32	46	97
Total	56	119	172	165

Antal kränkningar vår- och hösttermin på grundskolan.

Gullstensskolan 7-9 har ökat sin dokumentation under höstterminen. Gullstensskolan F-6 har minskat sin dokumentation. Tabellen utgår från datum för händelsen.

Enhet	Vårtermin 24	Hösttermin 24	Total	VT 25	HT 25	Total
Regnbågsskolan	9	10	19	12	13	25
Gullstensskolan F-6	48	28	76	25	18	43
Gullstensskolan 7-9	8	30	38	41	56	97
Total	65	68	133	80	87	165

Var händelsen har ägt rum.

Enhet	Klassrum	Korridor	Omklopp/idrott	Skolgården	Skolan
Gullst 7-9	32	48	1	0	0
Gullst F-6	0	4	7	13	11
Regnbåg	0	0	2	9	7

Tabellerna nedan visar i vilka årskurser som den som blev utsatt går i. Första tabellen är vårterminen 2025 och andra tabellen är höstterminen 2025. Statistiken visar endast de ärenden som är avslutade administrativt.

Enhet	F	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Gullst 7-9	0	0	0	0	0	0	0	26	13	0
Gullst F-6	0	2	1	4	8	5	3	0	0	0
Regnbåg	2	0	0	0	4	2	2	0	0	0

Enhet	F	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Gullst 7-9	0	0	0	0	0	0	0	18	11	10
Gullst F-6	0	1	2	1	2	3	2	0	0	0
Regnbåg	0	1	4	0	0	0	2	0	0	0